

“Het algoritme van *Blind getrouwd* zou vastlopen op onze verschillen”

Jozefien Mombaerts (36) & Johan Heldenbergh (56) maken samen een voorstelling over de liefde

Ze zijn er zeker van: de wetenschappers van *Blind getrouwd* hadden hen nooit aan elkaar gekoppeld. Het weerhoudt Jozefien Mombaerts en Johan Heldenbergh er niet van om al tien jaar intens van elkaar te houden. In hun eerste gezamenlijke voorstelling ‘Gij zijt het’ nemen ze de liefde onder de loep. “Ik wil niet dat dit stuk het einde wordt van onze relatie, dacht ik. Maar het is bijna omgekeerd.”

TEKST: ANNELIES RUTTEN / FOTO: LIEVEN VAN ASSCHE

Vijf jaar geleden zijn ze getrouwd. De openingsdans? *Hit me baby one more time* van Britney Spears. “Foutje van de deejay”, zegt Johan Heldenbergh lachend. “Eigenlijk hadden we *Oops, I did it again* gevraagd, een ander nummer van Britney.”

Over – oeps! – opnieuw verliefd worden en er toch weer in geloven, en over wat dat eigenlijk is, de liefde, gaat *Gij zijt het*, de eerste voorstelling die Heldenbergh met zijn vrouw Jozefien Mombaerts maakt. “Het is háár voorstelling”, zegt hij. “Maar het kon alleen met hem”, zegt zij.

“We kunnen niet zeggen dat we zeker samen blijven. Maar ik kan wel zeggen: ik zou graag met Johan oud worden. Ik hoop het”

JOZEFIEN MOMBAERTS

“Het is een cadeau om dit met je lief te mogen doen. Het is ook heel intens samenzijn, wat wij de laatste jaren door werk en een baby minder hebben gehad.”

Johan: “We vertellen niet ons verhaal. De voorstelling is dus niet louterend of therapeutisch voor ons als koppel. Maar het maakproces heeft ons wel dingen bijgebracht over onszelf. De voorstelling gaat over een koppel dat in dialoog gaat over de liefde en daarbij ook dingen op tafel legt waar ze normaal niet over durven te praten. Tijdens de repetities hebben wij dat ook gedaan. Dat was heel fijn.”

Jozefien: “Tijdens zo’n maakproces kun je veel op tafel leggen. Heel hypothetisch. (lacht) Wat denk jij hierover?”

Johan: “Als je die gesprekken in het echte leven hebt, is dat vaak een gevolg van een crisis. Dan reageer je anders. Ik ben daar ook bang voor geweest. Ik dacht: *Ik wil niet dat dit stuk het einde wordt van onze relatie*. Maar het is bijna omgekeerd.”

Jozefien: “Een hernieuwing van onze huwelijksakte.” (lacht)

Volgens het programmaboekje gaat de voorstelling over “liefhebben in de eenzaamste eeuw”. Dat is geen vrolijke insteek.

Jozefien: “Ik heb het gevoel dat de wereld ons afleert om lief te hebben. We leven in een heel rationele samenleving. Alles moet efficiënt. Het

individu staat voorop. En alles moet wetenschappelijk bewezen worden. Uiteindelijk hebben we nu *Blind getrouwd*. Allemaal wetenschappers die rond de tafel gaan zitten om te kijken of je wel matcht.”

Johan: “Verliefdheid is juist een compleet irrationeel gevoel, dat ontstaat uit de nood aan verbinding. Maar in onze maatschappij verliezen we dat. Alles is erop gericht om ons zo autonoom mogelijk te maken.”

Er zijn toch nog veel mensen die verliefd worden?

Jozefien: “Ja. Maar veel mensen vragen zich af: *Hoe moet dat nu weer, daten?* Na de voorstelling geven wij aan het publiek een lijst mee met 36 vragen, die je kunt gebruiken voor een goed ‘eerste gesprek’. Onze boodschap is: *Ga de wereld in en word verliefd*. Heel wat mensen vragen mij: *Kan ik die lijst nu al krijgen?* We hebben er ook aan gedacht om na de voorstelling een live Tinder te organiseren. Ik voelde dat mensen alleen al daarvoor een ticket zouden kopen.”

Johan: “Er zijn veel singles. En veel ‘regels’ om te daten. Het is precies allemaal complexer geworden. Vroeger bestond dat niet eens, daten. We zaten op ongemengde scholen. We kenden elkaar niet. Toch was het gemakkelijker om de connectie te leggen. Je kwam elkaar tegen op een td. En het was *koekenbak* of niet.”

Zouden jullie gematcht worden in ‘Blind getrouwd’?

Johan: “Zeker niet. Een vrouw van 36 bij een man van 56? Zouden ze nooit doen. Het algoritme zou ook vastlopen op de verschillen tussen ons. Zoals: jij houdt van reizen, ik helemaal niet.”

Jozefien: “Ik denk het ook niet. Toen we trouwden, wilde ik een lijstje maken met redenen waarom ik van hem houd. Maar onze liefde is irrationeel, niet in zo’n lijstje te vatten. En de verschillen zijn echt groot. Ik zoek avontuur, Johan is honkvast. Jij zou ook elke dag naar dezelfde bakker gaan. Dat geeft je een gevoel

van veiligheid. Ik vind dat verschrikkelijk.”

Johan: “Ja. Ik zet mijn passer op de plek waar ik slaap en binnen de 500 meter bouw ik ‘een familie’ op. Nog een groot verschil: ik hou van lekker eten en koken, en jij beschouwt eten als iets dat moet om te overleven.”

Jozefien: “Klopt.”

Toch zijn jullie gelukkig samen? (samen) “Ja!”

Dat bewijst dat liefde over andere dingen gaat dan graag reizen of waar je je brood koopt.

Johan: “Dat is mijn boodschap. Ik vind dat bullshit, *Blind getrouwd*. Ik kan er ook niet naar kijken.”

Jozefien: “Ik wel. Maar ik dwing hem al niet meer om mee te kijken. (gniffelt) Ik denk dat *Blind getrouwd* voor sommige mensen prima is. Mensen die zich goed willen organiseren. *Jij stofzuigt beneden, ik boven*. Daar is niets mis mee. Maar voor ons zou het niet werken.”

Johan: “Als je gewoon heel irrationeel bij elkaar kruipt.”

Jozefien: “Wij zijn ook echt niet goed in samenwonen. In praktische dingen. We zijn veel beter buitenshuis.”

Johan: “Ja. Ik ga doodgraag met haar naar het theater, of naar de sauna. De sauna is de oplossing voor veel. Toen ik meer tijd had, ging ik soms in mijn eentje. Dat is niet plezant. Dan denk ik: *Wat zit ik hier alleen te zweten? Ik wil samen zweten*.”

Jozefien: “Wij doen gewoon heel graag dingen samen. Amai, dat klinkt kief. Maar daar gaat het toch over in een relatie?”

Wat zijn de dingen waar jullie wel op matchen?

Johan: “Ondanks de verschillen hebben wij een grote ‘deelverzameling’. We ontmoeten elkaar in een soort dankbaarheid voor het leven. Zo vaak gebeurt het niet dat ik zo iemand tegenkom. Ik denk ook dat we dezelfde graad van intelligentie hebben. Dat we dezelfde dingen opmerken.”



“Vroeger bestond dat niet eens, daten. We zaten op ongemengde scholen. We kenden elkaar niet. Toch was het gemakkelijker om de connectie te leggen. Je kwam elkaar tegen op een td. En het was *koekenbak* of niet”

JOHAN HELDENBERGH

Jozefien: “Nee, jij bent veel slimmer dan ik. In mijn analyse ben jij hoogbegaafd en ik hoogsensitief. Al lebei een beetje raar. En samen raar zijn is leuker. Maar ik denk ook dat we het perfecte antwoord zijn op elkaars trauma.”

Johan: “Ja. We leren veel over onszelf door bij elkaar te zijn.”

Kun je die trauma's benoemen?

Jozefien: “Ik heb mij heel lang ongezien gevoeld. En als iemand mij wel zag, werd hij vaak bang van mijn intensiteit en emotionaliteit. Johan kan dat aan. Ik ben ook getekend door grensoverschrijdend gedrag. Johan is iemand die heel zorgzaam omgaat met intimiteit en de magische sleutel vond.”

Johan: “Bij mij gaat het over de muur die ik altijd rond mijzelf bouw. Waar ik zelf zot van word.”

Jozefien: “Je bent bang om mensen te verliezen. Omdat je het zagezegt ‘niet waard’ bent om graag gezien te worden. Daardoor laat je

mensen niet toe.”

Johan: “Ja. Ik denk dat ik altijd een beetje in paniek ben in een relatie. Omdat ik mij niet kan voorstellen dat iemand bij mij wil blijven. Ik ben daardoor zelfs een slechte papa geweest. Zelfs voor mijn kinderen was er die muur. En Jozefien beukt daar constant op in. Dat is voor mij angstwekkend. Maar wel wat ik nodig heb.”

Jozefien: “Ik roep dan: *Joehoe, ben je daar nog? Ik wacht op jou!*” (lacht)

Johan: “Hoor je dat? Dat stemgeluid. Kan behoorlijk irritant zijn.”

Was trouwen voor jullie een bezegeling van de liefde, een bewijs aan de buitenwereld: we willen er samen voor gaan?

Johan: “Ja. En we hadden ook *goesting* in een ritueel.”

Jozefien: “Omdat de start zo moeilijk was. We wilden dat onze *tribe*, de mensen die ons steunden, mee hun jawoord zouden geven. *Ja, we geloven erin*. Na alle vooroordelen en kots die over onze relatie waren gegooid.”

Was het zo erg?

Johan: “Er was veel praktische shit.

Jozefien Mombaerts en Johan Heldenbergh vormen al tien jaar een koppel. “Toen we trouwden, wilde ik een lijstje maken met redenen waarom ik van hem houd. Maar onze liefde is irrationeel, niet in zo'n lijstje te vatten.”

En veel artikels. En mensen die oordeelden: *Wat een cliché. Hij heeft een vrouw van twintig jaar jonger, en zij heeft een vaderprobleem.*”

Jozefien: “Wij werden niet altijd *au sérieux* genomen. Dat is pijnlijk als je de liefde van je leven ontmoet.”

Johan: “Je hebt geen veilige situatie gekozen. Je kwam in de wereld van *Dag Allemaal*. En in de wereld van een samengesteld gezin. Allemaal voor de liefde. Veel mensen verklaarden haar zot.”

Jozefien: “Ja. Maar jij koos voor mij. Dat deed deugd. Door te trouwen kon de buitenwereld het zien.”

Zijn jullie zo ver dat je durft te zeggen: wij blijven samen?

Johan: “Nee. Natuurlijk niet.”

Jozefien: “Nee. Maar ik kan wel zeggen: *Ik zou graag met Johan oud worden*. Ik hoop het.”

De voorstelling heet *Gij zijt het*. Op zijn minst is de perceptie dat jullie samen willen blijven.

Johan: “De voorstelling is niet óns verhaal. Maar ik vind wel: je moet niet alles in twijfel blijven trekken. Lijkt het gras groener aan de overkant? Dat ligt voor 95 procent aan jezelf.”

Jozefien: “Op een bepaald moment moet je durven te zeggen: *Gij zijt het*. En soms zal je denken: *Nu misschien even niet*. Maar *gij zijt het* wel. Ik denk dat ik in het begin bij elke ruzie zei: *Ik zoek wel een appartement*.”

Johan: “Dan stuurde ze mij dat door van Immoweb. *Kijk!*” (lacht)

Jozefien: “Maar op een dag besef je: *Ik moet stoppen met altijd weg te lopen*.”

Johan: “We gaan wel ruzie hebben als we samen oud worden. Want ik wil niet dat iemand voor mij zorgt. Bij het eerste vermoeden van Alzheimer, of als ik mijzelf niet meer kan wassen, wil ik dat het stopt.”

Jozefien: “Je wast je nu ook niet. (lacht) Ik hoop dat je tegen dan geleerd hebt om zorg te aanvaarden.”

Kan er na twintig jaar iets komen dat we nog niet kennen, een diepere liefde?

Johan: “Ik weet het niet. Ik weet nog altijd niet of de mens, met zijn primaire behoefte aan voortplanting, gemaakt is om monogaam te zijn.”

Jozefien: “Maar monogamie en lang samenblijven zijn twee verschillende dingen. Je kunt ook lang samenblijven en niet monogaam zijn.”

Johan: “Dat vind ik te modern. Dat kan mijn ego niet aan.”

Jozefien: “Ik geloof wél dat er iets diepers komt. Ik denk dat je eerst een fundament legt. En dat je het daarna elkaar bijna ‘verschuldigd’ bent. Niet om samen te blijven, maar om op zoek te gaan naar de beste manier...”

Johan: “... om in verbinding te blijven.”

Jozefien: “Ja!”

‘GIJ ZIJT HET’ gaat op 15 november in première in NTGent. Daarna op tournee.